

INGLIZ TILIDAGI MULOQOTDA INTERNET MEMLARINING LINGVISTIK XUSUSIYATLARI

Xamrayeva Nozima Akbar qizi

Karshi State University

Abduraxmonov8504@gmail.com

Annotatsiya

Mazkur maqolada ingliz tilidagi internet memlarining lingvistik xususiyatlari va ularning zamonaviy raqamli kommunikatsiyadagi o'rni tahlil qilinadi. Internet memlari bugungi kunda ijtimoiy tarmoqlar, forumlar va boshqa onlayn platformalarda keng qo'llanilib, foydalanuvchilar o'rtasida axborot almashishning samarali vositalaridan biriga aylangan. Tadqiqot davomida memlarning leksik, grammatik, stilistik va pragmatik jihatlari o'rganilib, ularning ingliz tilining rivojlanishi va yangi til birliklarining shakllanishiga ko'rsatayotgan ta'siri yoritiladi. Shuningdek, memlar orqali yuzaga kelayotgan til o'zgarishlari, qisqartmalar, neologizmlar va internet slengining kommunikativ vazifalari tahlil qilinadi. Maqolada internet memlarining nafaqat ko'ngilochar vosita, balki madaniy va ijtimoiy ma'nolarni ifodalovchi kommunikativ birlik sifatidagi ahamiyati ham ko'rsatib beriladi. Tadqiqot natijalari internet memlarining ingliz tilidagi muloqot jarayonlarida samarali kommunikatsiya vositasi sifatida xizmat qilayotganini hamda zamonaviy tilshunoslik uchun muhim tadqiqot obyekti ekanligini tasdiqlaydi.

Kalit so'zlar: internet memlari, lingvistika, ingliz tili, raqamli kommunikatsiya, pragmatika, leksika, grammatika, internet slengi, neologizm, onlayn muloqot.

Abstract

This article examines the linguistic features of internet memes in English communication and their role in contemporary digital discourse. Internet memes have become an integral part of online interaction on social media platforms, forums, and other digital environments, serving as an effective means of information exchange and expression. The study analyzes the lexical, grammatical, stylistic, and pragmatic characteristics of memes and explores their influence on the development of the English language and the emergence of new linguistic forms. Particular attention is given to language innovations such as abbreviations, neologisms, and internet slang, as well as their communicative functions in online communication. Furthermore, the article highlights the significance of internet memes not only as a form of entertainment but also as a cultural and social phenomenon that conveys

meanings, attitudes, and shared experiences among users. The findings demonstrate that internet memes function as an effective communicative tool in English-language interaction and represent an important area of research within modern linguistics and digital communication studies.

Keywords: internet memes, linguistics, English language, digital communication, pragmatics, lexicon, grammar, internet slang, neologisms, online communication.

Аннотация

В данной статье рассматриваются лингвистические особенности интернет-мемов в английской коммуникации и их роль в современном цифровом общении. Интернет-мемы стали неотъемлемой частью взаимодействия пользователей в социальных сетях, на форумах и других онлайн-платформах, выступая эффективным средством обмена информацией и выражения мнений. В ходе исследования анализируются лексические, грамматические, стилистические и прагматические характеристики мемов, а также их влияние на развитие английского языка и формирование новых языковых единиц. Особое внимание уделяется таким языковым явлениям, как сокращения, неологизмы и интернет-сленг, а также их коммуникативным функциям в онлайн-общении. Кроме того, в статье подчеркивается значение интернет-мемов не только как средства развлечения, но и как культурного и социального феномена, отражающего взгляды, ценности и опыт пользователей. Результаты исследования показывают, что интернет-мемы являются эффективным инструментом коммуникации в англоязычной среде и представляют собой важный объект изучения в современной лингвистике и исследованиях цифровой коммуникации.

Ключевые слова: интернет-мемы, лингвистика, английский язык, цифровая коммуникация, прагматика, лексика, грамматика, интернет-сленг, неологизмы, онлайн-общение.

Kirish

XXI asrda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi insonlar o'rtasidagi muloqot shakllarining tubdan o'zgarishiga olib keldi. Internet va ijtimoiy tarmoqlarning ommalashuvi natijasida kommunikatsiyaning yangi ko'rinishlari paydo bo'lib, ular orasida internet memlari alohida o'rin egallaydi. Bugungi kunda memlar Facebook, Instagram, X (Twitter), TikTok, Reddit va

boshqa raqamli platformalarda keng tarqalgan bo'lib, foydalanuvchilar o'rtasida axborot almashish, fikr bildirish, hazil qilish hamda muayyan ijtimoiy, siyosiy va madaniy hodisalarga munosabat bildirishning samarali vositasi sifatida xizmat qilmoqda. Internet memlari odatda tasvir, matn, video yoki ularning kombinatsiyasi shaklida yaratiladi va qisqa vaqt ichida millionlab foydalanuvchilar orasida tarqalishi mumkin. Ularning asosiy xususiyati sodda, qisqa va ta'sirchan mazmunga ega bo'lishidir. Shu sababli memlar zamonaviy raqamli madaniyatning ajralmas qismiga aylanib, nafaqat ko'ngilochar vosita, balki ijtimoiy kommunikatsiyaning muhim elementi sifatida ham e'tirof etilmoqda.

Tilshunoslik nuqtai nazaridan internet memlari alohida qiziqish uyg'otadi. Chunki ular tilning zamonaviy rivojlanish tendensiyalarini aks ettiradi, yangi so'zlar va iboralarning paydo bo'lishiga turtki beradi hamda til birliklarining qo'llanish doirasini kengaytiradi. Memlarda ko'pincha qisqartmalar, neologizmlar, internet slengi, stilistik vositalar va grammatik me'yorlardan chetga chiqish holatlari uchraydi. Bunday lingvistik xususiyatlar internet foydalanuvchilari o'rtasida tezkor va samarali muloqotni ta'minlashga xizmat qiladi. Ayniqsa, ingliz tili internetning asosiy tillaridan biri sifatida memlar yaratish va tarqatish jarayonida muhim rol o'ynaydi. Ko'plab mashhur memlar ingliz tilida yaratiladi va keyinchalik boshqa tillarga ham kirib boradi. Natijada ingliz tilidagi memlar nafaqat ingliz tili rivojiga, balki global internet madaniyatining shakllanishiga ham sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda.

Mazkur maqolaning maqsadi ingliz tilidagi internet memlarining lingvistik xususiyatlarini tahlil qilish, ularning leksik, grammatik, stilistik va pragmatik jihatlarini o'rganish hamda zamonaviy raqamli kommunikatsiyadagi o'rnini aniqlashdan iborat. Tadqiqot davomida internet memlarining ingliz tilidagi muloqot jarayonlariga ta'siri, yangi til birliklarini shakllantirishdagi roli va kommunikativ funksiyalari yoritiladi. Olingan natijalar zamonaviy tilshunoslik, sotsiolingvistika va raqamli kommunikatsiya sohalaridagi ilmiy tadqiqotlarni boyitishga xizmat qiladi.

Internet memlari va ularning kommunikativ hamda til xususiyatlari

“Mem” atamasi ilk bor biolog olim Richard Dawkins tomonidan 1976-yilda nashr etilgan *The Selfish Gene* asarida qo'llangan. U memni madaniy axborotning bir kishidan boshqasiga uzatiluvchi birligi sifatida ta'riflagan. Internet paydo bo'lishi bilan ushbu tushuncha yangi mazmun kasb etib, internet foydalanuvchilari tomonidan yaratiladigan va tez tarqaladigan media mahsulotlarini anglatadigan bo'ldi.

Internet memlari zamonaviy raqamli kommunikatsiyaning muhim elementlaridan biri hisoblanadi. Ular foydalanuvchilar tomonidan yaratiladigan, qayta ishlanadigan va internet orqali tez tarqaladigan axborot birliklaridir. Memlar tasvir, matn, audio yoki video shaklida bo'lishi mumkin hamda muayyan g'oya, hissiyot yoki munosabatni ifodalashga xizmat qiladi. Internet memlarining ommalashuvi ijtimoiy tarmoqlar va onlayn platformalarning rivojlanishi bilan chambarchas bog'liqdir. Memlarning asosiy vazifasi qisqa vaqt ichida katta hajmdagi ma'lumotni auditoriyaga yetkazishdan iborat. Ular ko'pincha hazil-mutoyiba, tanqid, satira yoki ijtimoiy voqealarga munosabat bildirish vositasi sifatida qo'llaniladi. Shu sababli memlar kommunikatsiya jarayonining samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Ingliz tilidagi internet memlari yangi leksik birliklarning shakllanishi uchun qulay muhit yaratadi. Memlarda qisqartmalar, neologizmlar va internet slengidan keng foydalaniladi. Masalan, "LOL" (Laughing Out Loud), "OMG" (Oh My God), "BRB" (Be Right Back), "IDK" (I Don't Know) kabi qisqartmalar internet muloqotida keng qo'llaniladi. Bundan tashqari, memlar orqali yangi so'zlar va iboralar ham paydo bo'ladi. "Troll", "Noob", "Cringe", "Viral", "Meme culture" kabi atamalar dastlab internet foydalanuvchilari orasida ommalashgan bo'lsa, keyinchalik kundalik nutq va ommaviy axborot vositalarida ham qo'llanila boshladi. Bu esa internet memlarining ingliz tili lug'at boyligini kengaytirishdagi ahamiyatini ko'rsatadi.

Memlarda grammatik me'yorlardan chetga chiqish holatlari tez-tez uchraydi. Bunday holatlar odatda hazil yoki stilistik ta'sir yaratish maqsadida qo'llaniladi. Masalan, mashhur memlardan biri bo'lgan "I can has cheezburger?" iborasida ingliz tilining grammatik qoidalari ataylab buzilgan. Shuningdek, memlarda gaplarning qisqartirilishi, yordamchi fe'llarning tushirib qoldirilishi yoki so'z tartibining o'zgartirilishi kuzatiladi. Bu esa internet muloqotining tezkorligi va norasmiyligini ta'minlaydi. Grammatik jihatdan noto'g'ri bo'lsa ham, bunday konstruktsiyalar foydalanuvchilar tomonidan oson tushuniladi va kommunikativ maqsadga erishishga yordam beradi. Memlarning ta'sirchanligini ta'minlovchi asosiy omillardan biri ularning stilistik vositalardan samarali foydalanishidir. Internet memlarida ko'pincha ironiya, satira, sarkazm, metafora va giperbola kabi usullar qo'llaniladi.

Masalan, ayrim memlar kundalik hayotdagi muammolarni kulgili tarzda tasvirlash orqali auditoriyada ijobiy hissiyot uyg'otadi. Boshqa memlar esa siyosiy yoki ijtimoiy masalalarni tanqid qilish uchun sarkazm va satira vositalaridan

foydalanadi. Stilistik vositalarning bunday qo'llanilishi memlarning ommabopligini oshiradi va ularning auditoriyaga kuchli ta'sir ko'rsatishiga imkon beradi. Pragmatika til birliklarining muayyan vaziyatda qanday ma'no kasb etishini o'rganadi. Internet memlarida ma'no ko'pincha kontekstga bog'liq bo'ladi. Bir xil tasvir yoki matn turli vaziyatlarda turlicha talqin qilinishi mumkin. Masalan, mashhur mem qahramonining yuz ifodasi turli matnlar bilan birlashtirilganda turli hissiyotlarni ifodalashi mumkin. Memni to'liq tushunish uchun foydalanuvchi nafaqat tilni, balki internet madaniyati, aktual voqealar va ijtimoiy kontekstni ham bilishi kerak. Shu sababli memlar pragmatik jihatdan murakkab kommunikativ birlik hisoblanadi.

Internet memlari ingliz tilining zamonaviy rivojlanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Ular yangi so'zlar va iboralarning shakllanishiga sabab bo'lish bilan birga, mavjud til birliklarining yangi ma'nolarda qo'llanishiga ham xizmat qilmoqda. Ayrim memlarga xos iboralar vaqt o'tishi bilan kundalik muloqotga kirib kelib, ingliz tilining faol lug'at tarkibiga qo'shilmoqda. Shuningdek, memlar ingliz tilining global miqyosda tarqalishiga ham yordam bermoqda. Turli mamlakatlar foydalanuvchilari ingliz tilidagi memlardan foydalanish orqali til birliklarini o'zlashtirmoqda va ularni o'z kommunikativ amaliyotiga tatbiq etmoqda. Natijada internet memlari ingliz tilining xalqaro kommunikatsiyadagi mavqeini mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

Tadqiqot natijalari tahlili

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, internet memlari zamonaviy ingliz tilidagi muloqotning muhim vositalaridan biri hisoblanadi. Ular tilning leksik, grammatik, stilistik va pragmatik jihatlariga ta'sir ko'rsatib, yangi kommunikativ shakllarning paydo bo'lishiga sabab bo'lmoqda. Ayniqsa, yoshlar nutqida memlarga xos ibora va konstruksiyalarning keng qo'llanilishi internet madaniyatining til rivojiga bevosita ta'sirini namoyon etadi.

Xulosa

Mazkur tadqiqot natijalariga ko'ra, internet memlari zamonaviy ingliz tilidagi raqamli kommunikatsiyaning eng muhim va tez rivojlanayotgan elementlaridan biri ekanligi aniqlandi. Memlar nafaqat ijtimoiy tarmoqlarda ommaviy madaniyatning bir qismi sifatida, balki til tizimining rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatuvchi lingvistik hodisa sifatida ham namoyon bo'lmoqda. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, internet memlarining leksik xususiyatlari yangi so'zlar, qisqartmalar va neologizmlarning shakllanishi bilan bog'liq bo'lib, ular ingliz tilining lug'at

tarkibini sezilarli darajada boyitmoqda. Grammatik jihatdan esa memlarda ko‘pincha standart qoidalardan ongli ravishda chetga chiqish holatlari kuzatiladi, bu esa norasmiy va ekspressiv kommunikatsiyani kuchaytiradi.

Umuman olganda, internet memlari faqat ko‘ngilochar vosita emas, balki zamonaviy tilshunoslikda muhim tadqiqot obyekti hisoblanadi. Ular til evolyutsiyasi, raqamli madaniyat va sotsiolingvistika kesishmasida shakllanayotgan yangi lingvistik hodisa sifatida o‘rganilishi lozim. Kelgusida internet memlarining rivojlanishi va ularning tilga ta’siri yanada chuqurroq ilmiy tadqiqotlarni talab etadi.

Xulosa qilib aytganda, internet memlari ingliz tilidagi kommunikatsiya jarayonlarini o‘zgartiruvchi, yangi lingvistik shakllarni yaratishga xizmat qiluvchi va global raqamli madaniyatni shakllantiruvchi muhim omil hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Dawkins R. *The Selfish Gene*. Oxford University Press, 2021.
2. Shifman L. *Memes in Digital Culture*. MIT Press, 2024.
3. Crystal D. *Language and the Internet*. Cambridge University Press, 2016.
4. Blackmore S. *The Meme Machine*. Oxford University Press, 2019.
5. Tagg C. *Exploring Digital Communication*. Routledge, 2015.
6. Xolmanov J. “Zamonaviy tilshunoslik asoslari”. Toshkent: O‘zbekiston Milliy universiteti nashriyoti, 2019.
7. Yo‘ldoshev B. “Sotsiolingvistika va nutq madaniyati”. Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
8. Karimov A. “Ingliz tili leksikologiyasi”. Toshkent: O‘qituvchi, 2018.
9. Mahmudov N. “Til va jamiyat”. Toshkent: Akademnashr, 2017.
10. O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim tizimi uchun “Tilshunoslik asoslari” o‘quv qo‘llanmasi. Toshkent, 2021.

Internet manbalari:

1. www.wikipedia.org – Internet memlari va raqamli madaniyat bo‘yicha maqolalar
2. www.britannica.com – Linguistics and internet culture articles
3. www.cambridge.org – English language and communication resources